

Licania splendens (Korth.) Prance & Kosterm.

CHRYSOBALANACEAE

ไม้ต้น

ขนาดเล็ก สูงถึง 18 เมตร กิ่งก้านเล็กเรียว เปลือก สีน้ำตาลอมเทา แตกตื้นและเป็นแผ่นเล็กๆ เปลือกในสีชมพูถึงสีน้ำตาลแดง แข็งและแห้ง ใบ รูปขอบขนานถึงรูปใบหอกแกมรี กว้าง 2-4 เซนติเมตร ยาว 5-11 เซนติเมตร เรียวทั้งสองด้าน ด้านอ่อนสีเขียวอ่อนมีเส้นไหมสีเงิน ใบแก่หนาคล้ายหนังสีเขียวเข้ม เส้นใบสีออกเหลือง ด้านบนเป็นมัน เกือบทั้งสองด้าน เส้นกลางใบนูนด้านบน เส้นใบ 6-9 คู่ ค่อยๆ จางไปยังขอบใบหรือเชื่อม กันเป็นวงใกล้ขอบใบ ก้านใบยาว 2-5 มิลลิเมตร มีปีกแคบ ด้านบนเป็นร่อง ไม่มีต่อม หูใบรูปใบหอกหรือแคบปลายแหลม ยาวถึง 3 มิลลิเมตร ร่วงเร็ว ดอก ขนาดประมาณ 4 เซนติเมตร สีขาวอมเขียว ออกเป็นช่อแคบ ยาว 1.5-14 เซนติเมตร ที่ง่ามใบหรือปลายกิ่ง มักสั้นกว่าใบ แกนกลางช่อสีเทาจาง ดอกอยู่เป็นกลุ่ม ก้านดอกสั้นมาก (ยาวประมาณ 1 มิลลิเมตร) ฐานดอกยาวประมาณ 2 มิลลิเมตร รูปประฆังเบี้ยว มีขนละเอียดทั้งสองด้าน กลีบดอกเล็กขนาดเท่ากับกลีบเลี้ยง สีขาวหรือครีมมีขนด้านนอก เกสรเพศผู้สมบูรณ์ 7-10 อัน ติดอยู่รอบขอบฐานดอก อยู่เป็นกลุ่มด้าน หนึ่งตรงข้ามรังไข่ ยาวไม่เท่ากัน โฉมปลีพันกลีบเลี้ยง รังไข่มี 1 ช่อง อยู่ใกล้โคนฐานดอกด้านหนึ่ง ไม่มีก้านรังไข่ มีขนชัดเจน ก้านเกสรเพศเมียมี 1 อัน ยอดเกสรเพศเมียมี 3 พู ผล ทรงคล้ายลูกแพร์ หรือทรงรี กว้างประมาณ 0.6 เซนติเมตร ยาวประมาณ 1.2 เซนติเมตร โคนสอบแคบและมีกลีบเลี้ยงเล็กๆ มีขนติดอยู่ เมื่อสุกสีเหลืองต่อไปสีแดงสด เรียบ เนื้อบาง มีเมล็ดแข็ง 1 เมล็ด ผิวด้านในมีขน พบทั่วไปในป่าดิบที่ถูกรบกวนที่ต่ำ มักขึ้นบนเนินเขาหรือสันเขา พบในป่าพรุน้ำจืดด้วย ตามชายหาดตามหิน

ข้อมูลอ้างอิง : ไซมอน การ์ดเนอร์ พินดา สิทธิสุนทร กองกานดา ชยามฤต ไม้ป่าภาคใต้ เล่ม – พิมพ์ครั้งที่ 1-กรุงเทพฯ :โครงการจัดพิมพ์คปท. 2558. 768 หน้า

ภาพประกอบ : ศูนย์วิจัยและพัฒนานวัตกรรมอุทยานแห่งชาติ จังหวัดสุราษฎร์ธานี

ศูนย์วิจัยและพัฒนานวัตกรรมอุทยานแห่งชาติ จังหวัดสุราษฎร์ธานี

National Park Research and Innovation Development Center (Suratthani Province)

คอแลน(คอแลนเขา)

Xerospermum laevigatum Radlk.

SAPINDACEAE

คอแลนเป็นไม้ต้น สูงถึง 36 เมตร เปลือกเรียบ หรือร่อนเป็นสะเก็ดใหญ่ สีนํ้าตาลเทา มีช่องระบายอากาศ ใบ ประกอบแบบขนนก เรียงสลับ มีใบย่อย 1-2(3) คู่ เรียงตรงข้าม บางครั้งเยื้องกัน แผ่นใบย่อยรูปไข่ถึงรูปรี กว้าง 2-10 เซนติเมตร ยาว 4-20 เซนติเมตร ปลายป้านถึงแหลมหรือเรียวแหลม โคนแหลมถึงป้าน ผิวใบเกลี้ยงทั้งสองด้าน ดอก เล็กสีขาว ออกเป็นช่อยาวถึง 12 เซนติเมตร ผล รูปกลม ถึงรูปกลมรี กว้าง 1.5-3 เซนติเมตร ยาว 2.5-4 เซนติเมตร เปลือกเป็นปุ่มยาวคล้ายหนามอ่อนปลายแหลมทั่วทั้งผล เมื่อสุกสีเหลือง สีส้ม หรือสีชมพู เมล็ดมีเยื่อหุ้ม

คอแลนมีการกระจายพันธุ์ในป่าดิบ ทางภาคตะวันออกเฉียงใต้ ที่ความสูงตั้งแต่ระดับน้ำทะเลปานกลางถึง 700 เมตร ออกดอกเดือนกุมภาพันธ์-มีนาคม ผลแก่เดือนพฤษภาคม-ธันวาคม เยื่อหุ้มเมล็ดรสหวานอมเปรี้ยว กินได้

ข้อมูลอ้างอิง : http://www.dnp.go.th/Pattani_botany/

ภาพประกอบ : ภาพใบ : ศูนย์วิจัยและพัฒนานวัตกรรมอุทยานแห่งชาติ จังหวัดสุราษฎร์ธานี

ภาพผล : Aroon Sinbumroong

ศูนย์วิจัยและพัฒนานวัตกรรมอุทยานแห่งชาติ จังหวัดสุราษฎร์ธานี

National Park Research and Innovation Development Center (Suratthani Province)

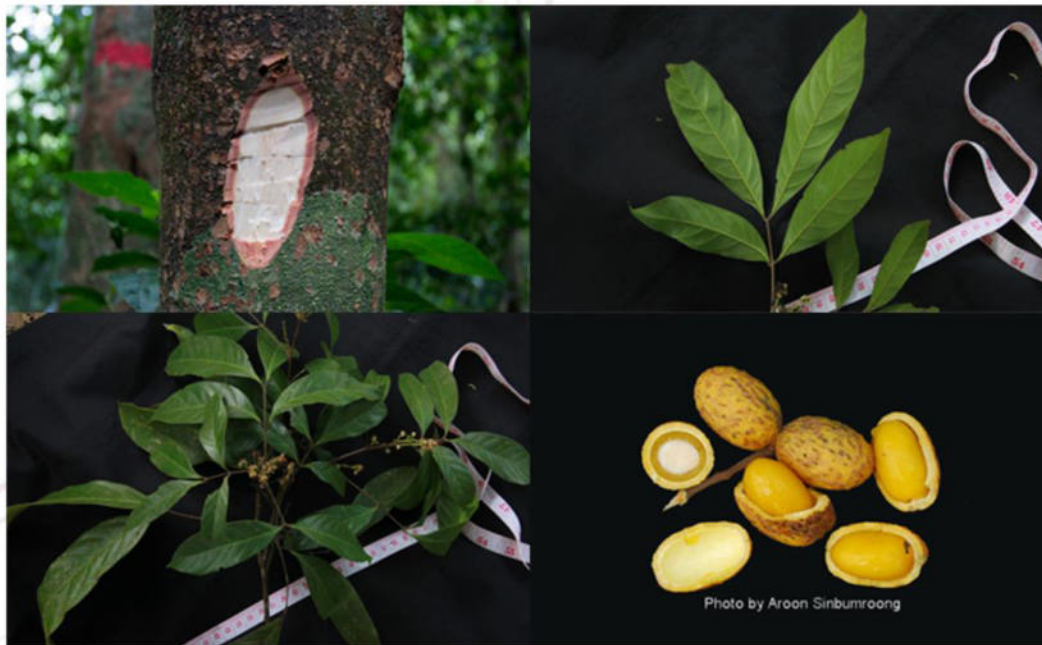
Xerospermum noronhianum (Blume) Blume

คอแลนเขา(คอเหี้ย)

SAPINDACEAE

ชื่ออื่น : คอแลน หมักคอแลน กระดุกค่าง คอเหี้ย ช้างน้าว ช้างวน แลนบาน สีลามันป่า

ไม้ต้น สูง 25-40 เมตร ผลัดใบ เปลือกต้นเรียบ สีน้ำตาลเทาถึงดำ บางครั้งร่อนเป็นสะเก็ดใหญ่ มีช่องระบายอากาศ ใบประกอบแบบขนนกปลายคี่ เรียงสลับ มีใบย่อย 1-2 (3) คู่ เรียงตรงข้าม บางครั้ง เยื้องกัน แผ่นใบย่อยรูปรีหรือรูปรีแกมขอบขนาน กว้างถึง 3 เซนติเมตร ยาว 5-15 เซนติเมตร ปลายมนถึง เรียวแหลม โคนใบป้านถึงแหลม ผิวใบค่อนข้างเกลี้ยงทั้งสองด้าน ก้านใบยาว 4-6 มิลลิเมตร ดอกเล็กมาก สีขาวหรือเหลือง กลิ่นหอม ดอกแบบช่อแยกแขนง ออกเป็นช่อตามปลายกิ่งและตามง่ามใบใกล้ยอด ช่อดอก ยาวถึง 25 เซนติเมตร กลีบเลี้ยง 4 กลีบ รูปไข่กลับ มีขน เกสรเพศผู้ 8 อัน สีขาวมีขน เกสรเพศเมียสีเขียวอ่อน ก้านดอกยาว 2 มิลลิเมตร โคนก้านดอกมีใบประดับสีเขียวรูปสามเหลี่ยมเล็กๆ ผลรูปรีถึงค่อนข้างกลม กว้าง 1.5-5 เซนติเมตร ยาว 2-5 เซนติเมตร เปลือกเป็นตุ่มทั่วทั้งผล เมื่อสุกสีเหลืองแล้วเปลี่ยนเป็นสีแดงหรือน้ำตาล มีเปลือกหนาคลายแผ่นหนัง เมล็ดมีเยื่อหุ้ม พบในป่าดิบ ป่าพรุ ป่าชายหาด บนพื้นที่ราบถึงที่ลาดชัน และตามสันเขา ทางภาคเหนือ ภาคตะวันออกเฉียงใต้ และภาคใต้ ที่ความสูงจากระดับน้ำทะเลปานกลาง 300-1,500 เมตร

ข้อมูลอ้างอิง : http://biodiversity.forestry.go.th/index.php?option=com_dofplant&view=showone&id=1603

ภาพประกอบ : ภาพใบ : ศูนย์วิจัยและพัฒนาวิทยุวิทยุแห่งชาติ จังหวัดสุราษฎร์ธานี

ภาพผล : Aroon Sinbumroong

ศูนย์วิจัยและพัฒนาวิทยุวิทยุแห่งชาติ จังหวัดสุราษฎร์ธานี

National Park Research and Innovation Development Center (Suratthani Province)

คอแห้งป่า(ไอ้แกรก)

Gynotroches axillaris Blume

RHIZOPHORACEAE

ชื่ออื่น : หัวส้ม ไอ้แกรก

ไม้ต้น สูงได้ถึง 35 เมตร ใบ เดี่ยว กิ่งเรียงตรงข้าม หูใบติดระหว่างก้านใบ รูปใบหอก ยาวประมาณ 1.5 เซนติเมตร ใบเรียงตรงข้ามสลับตั้งฉาก รูปไข่ รูปขอบขนาน หรือรูปใบหอก ยาว 4.5-20 เซนติเมตร ปลายและโคนแหลม แผ่นใบหนาก้านใบยาว 0.5-1.5 เซนติเมตร ดอกออกเป็นกระจุกตามซอกใบ ใบประดับ เรียงชิดกันแน่นเป็นกระจุกกลม กลีบเลี้ยงและกลีบดอกจำนวนอย่างละ 4-5 กลีบ กลีบเลี้ยงแฉกลึก กลีบรูปไข่ ยาว 1.5-2.5 มิลลิเมตร ดอกสีเขียวอมขาวรูปไข่กลับ ยาว 2-2.5 มิลลิเมตร ปลายมีรังไข่แฉกลึกคล้ายเส้นด้าย เกสรเพศผู้ จำนวนเป็น 2 เท่าของกลีบเลี้ยง ก้านชูอับเรณูโค้ง ยาว 1-2 มิลลิเมตร จานฐานดอกรูปถ้วย จักตั่น ๆ รังไข่มี 4-6 ช่อง แต่ละช่องมีออวุล 3-8 เมล็ด ยอดเกสรเพศเมียจัก 4-8 พู รูปคล้ายกงล้อ ผลสดมีหลายเมล็ด เส้นผ่านศูนย์กลางประมาณ 3 มิลลิเมตร ผลแก่สีแดง

พบที่พม่า ภูมิภาคมาเลเซีย ออสเตรเลีย และหมู่เกาะแปซิฟิก ในไทยพบทางภาคใต้ที่นครศรีธรรมราช ตรัง นราธิวาส ขึ้นตามป่าดิบชื้น ความสูง 100-200 เมตร รากและใบมีสรรพคุณช่วยเจริญอาหาร

ข้อมูลอ้างอิง : <http://www.dnp.go.th/botany/detail.aspx?wordnamesci=Gynotroches0axillaris0Blume>

ภาพประกอบ : <http://www.dnp.go.th/botany/detail.aspx?wordnamesci=Gynotroches0axillaris0Blume>

ศูนย์วิจัยและพัฒนานวัตกรรมอุทยานแห่งชาติ จังหวัดสุราษฎร์ธานี

National Park Research and Innovation Development Center (Suratthani Province)

คัดเค้าทอง

Aidia densiflora (Wall.) Masam.

RUBIACEAE

ไม้ต้นเล็ก ถึงขนาดกลาง ไม้ผลัดใบ สูงได้ถึง 18 เมตร เปลือกสีครีมถึงน้ำตาลอมส้มหรือน้ำตาลอมเทา เกือบถึงแตก
ละเอียด หรือเป็นแผ่น เปลือกในสีน้ำตาลอ่อนถึงสลับด้วยชั้นสีเหลืองอ่อนและสีส้มเข้ม แล้วเป็นสีส้มใกล้แก่นไม้ ใบกว้าง 4-7
เซนติเมตร ยาว 12-18 เซนติเมตร ออกตรงข้ามแผ่ราบเดียวสลับกับใบเดี่ยวๆ ที่ออกตรงข้ามกับช่อดอกรูปรี ปลายแหลม
โคนหยาบหรือแหลม ใบแก่เนื้อคล้ายกระดาษ ถึงหนึ่งบาง สีเขียวถึงสีเขียวเข้มด้านบน ด้านล่างสีเขียวออกเหลือง มีเส้นใบสีเหลือง
เกลี้ยงทั้งสองด้าน เส้นใบเล็ก 6-12 คู่ โค้งเชื่อมกันตรงขอบใบ เส้นใบย่อยเป็นร่างแห ก้านใบยาว 0.5-1.4 เซนติเมตร เกือบ
หยาบรูปสามเหลี่ยมแคบ เกือบเกลี้ยง ดอกสีขาว กลิ่นหอม สมบูรณ์เพศ ออกเป็นช่อกระจุกซ้อนเชิงหลั่นแขนงเป็นง่ามยาวได้ถึง 5
เซนติเมตร ตรงข้ามกับใบ เดี่ยว ก้านช่อดอกยาวได้ถึง 1.5 เซนติเมตร มักมี 3 แขนงใหญ่ มีใบประดับอยู่ห่างๆ ในแต่ละง่ามช่อ
และมีดอก 2 ดอก ที่แต่ละช่อของแขนงสุดท้ายก้านดอกยาวได้ถึง 5 มิลลิเมตร มีขนบางนุ่ม กลีบเลี้ยงรวมฐานดอกรูปถ้วยยาว
3-4 มิลลิเมตร รูประฆัง ปลายเป็นซี่ฟันเล็กๆ 5 ซี่ เกือบด้านนอกมีขนคล้ายขนแกะที่คอหลอดกลีบด้านใน พูกกลีบดอกรูปใบ
หอก 5 พู ยาว 3-5 มิลลิเมตร ปิดในตาดอก ดอกแก่บานออกถึงโค้งกลับเกลี้ยงด้านนอก (อาจมีขนที่เส้นกลางกลีบ) เกสรเพศ
ผู้มี 5 อัน ติดที่คอหลอดดอก ก้านชูอับเรณูสั้น เกือบเกลี้ยง อับเรณูรูปแถบแคบยาว 4-6 มิลลิเมตร โผล่พ้นหลอดดอก ก้านเกสร
เพศเมีย ยาว 8-10 มิลลิเมตร รวมยอดเกสรเพศเมียรูปกระบอกแคบ โผล่พ้นกลีบดอก ผลกลม ขนาดประมาณ 0.5 เซนติเมตร
มีกลีบ เลี้ยงติดทนที่ปลาย เกือบเกลี้ยง สุกสีส้มสดถึงสีแดง แก่เป็นสีดำ ไม่แตก มีเนื้อ เมล็ดเป็นมุมมีจำนวนมากยาวประมาณ 1.5
มิลลิเมตร พบทั่วไปทั้งในป่าเดิมและป่ารุ่น ป่าดิบ ป่าไผ่

ข้อมูลอ้างอิง : การ์ดเนอร์, ไชมอน. ไม้ป่าภาคใต้ เล่ม 3 (Mo-Z).- กรุงเทพฯ : อมรินทร์คิงดอมพับลิชชิง จำกัด (มหาชน), 2561. 880 หน้า.

ภาพประกอบ : ศูนย์วิจัยและพัฒนาวัดกรรมอุทยานแห่งชาติ จังหวัดสุราษฎร์ธานี

ศูนย์วิจัยและพัฒนาวัตกรรมอุทยานแห่งชาติ จังหวัดสุราษฎร์ธานี
National Park Research and Innovation Development Center (Suratthani Province)

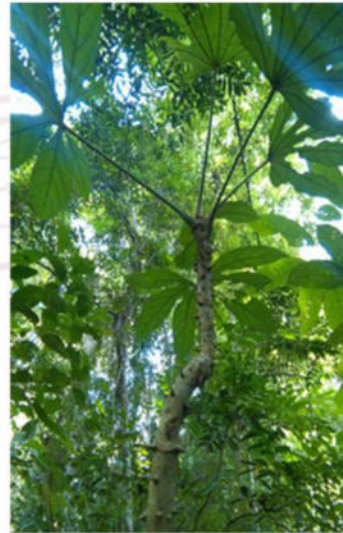

คันทามเสื่อ(ผักหนามช้าง)

Trevesia valida Craib

ARALIACEAE

ไม้ต้นเล็ก สูงได้ถึง 5 เมตร มีลำต้นเดี่ยวหรือแตกกิ่งกว้าง มีใบติดเป็นกระจุกที่ใกล้ปลายลำต้น มีหนามแหลมแข็ง ใบ เดี่ยว ขอบจักลึก เกินครึ่งของใบ 7-9 แฉก แฉกรูปไข่กลับกว้าง 5-8 เซนติเมตร ยาว 19-35 เซนติเมตร ยาวมากกว่า 3 เท่าของความกว้าง ปลายเรียวแหลมหรือค่อนข้างหุบ โคนสอบแคบราวครึ่งหนึ่ง ของ แฉกแต่ไม่คอดที่เส้นกลางใบ ขอบจักซี่ฟันแต่ไม่ลึก ใบอ่อนมีสีสนิมแน่น ใบแก่เกลี้ยงด้านบน ด้านล่างมีขนเล็กน้อย ก้านใบยาวได้ถึง 50 เซนติเมตร มีหนามโดยเฉพาะใกล้โคน หูใบยาว 2.5 เซนติเมตร เป็นกาบคล้ายสายเข็มขัด มีปลายเป็นส้อม ดอกขนาด 1.5 เซนติเมตร แยกเพศ ออกเป็นช่อซี่ร่ม แตกแขนงห้อยลง แกนกลางยาวถึง 50 เซนติเมตร ที่ช่อใบหรือปลายกิ่ง กิ่งข้าง 5-9 กิ่ง ยาว 15-25 เซนติเมตร แต่ละกิ่งที่ปลายมีช่อดอกซี่ร่ม 1 ช่อ มีขนสีสนิม และมีหนาม ช่อซี่ร่มมีเส้นผ่านศูนย์กลาง 4-7 เซนติเมตร มีดอก 25-45 ดอก ก้าน ดอกเล็กยาว 1-1.5 มิลลิเมตร (ถึง 3.5 เซนติเมตร ในผล) ไม่มีข้อต่อที่ปลาย กลีบดอก 7-8 กลีบ กว้าง 2.5 มิลลิเมตร ยาว 6 มิลลิเมตร ไม่ซ้อนกัน เชื่อมกันเป็นหมวก และร่วงพร้อมกัน เกสรเพศผู้ 7-8 อัน จากฐานดอกมีเส้นผ่านศูนย์กลาง 10 มิลลิเมตร สีเหลืองสด รั้งไข่ 7-8 ช่อ ก้านเกสรเพศเมียสั้นมากและเชื่อมกัน ผล ขนาด 1.4 เซนติเมตร ปลายมีก้านเกสรเพศเมียรูปกรวย มี 6-8 เมล็ด แบน พบใกล้น้ำในป่าดิบที่ต่ำ

ข้อมูลอ้างอิง : โฆมอน การ์ดเนอร์ พินดา สิทธิสุนทร กองกานดา ชยามฤต, ไม้ป่าภาคใต้ - พิมพ์ครั้งที่ 1.- กรุงเทพฯ: โครงการจัดพิมพ์คบไฟ.2558.

ภาพประกอบ : ศูนย์วิจัยและพัฒนาวัดกรรมอุทยานแห่งชาติ จังหวัดสุราษฎร์ธานี

ศูนย์วิจัยและพัฒนาวัตกรรมอุทยานแห่งชาติ จังหวัดสุราษฎร์ธานี

National Park Research and Innovation Development Center (Suratthani Province)

ค่างคาว

Aglaia edulis (Roxb.) Wall.

MELIACEAE

ชื่ออื่น : คอแลน จังกรู

ไม้ยืนต้น สูง 10-20 เมตร ใบประกอบแบบขนนก เรียงสลับ ใบย่อยมี 9-13 ใบ รูปใบหอกหรือวงรี กว้าง 2-4 เซนติเมตร ยาว 3-5.7 เซนติเมตร ขอบใบจักฟันเลื่อย ดอก ออกเป็นช่อที่ปลายกิ่งและซอกใบ ดอกย่อย ทรงกลม สีเหลือง ขนาดเล็ก มีจำนวนมาก ผลสดทรงกลม เมื่อสุกสีเหลืองแกมน้ำตาล มี 1-3 เมล็ดรับประทานได้ เป็นยาพื้นบ้านอีสาน ใช้ลำต้นและราก ผสมรากทองกวาว กาฝากยางเหียงทั้งต้นต้มน้ำดื่ม แก้อาการทางประสาทคือผู้ป่วยมีอาการซึม ไม่พูดจา ตาขวางหรือพูดไม่หยุด ลำต้นและราก ผสมรากทองกวาว กาฝากยางเหียงทั้งต้น ต้มดื่ม น้ำ แก้อาการทางประสาท

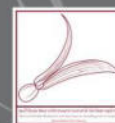
ข้อมูลอ้างอิง : http://biodiversity.forestry.go.th/index.php?option=com_dofplant&view=showpics&pt=6830

ภาพประกอบ : http://phytoimages.slu.edu/imgs/bencan/r/Meliaceae_Aglaia_edulis_35405.html

ศูนย์วิจัยและพัฒนานวัตกรรมอุทยานแห่งชาติ จังหวัดสุราษฎร์ธานี

National Park Research and Innovation Development Center (Suratthani Province)

ไม้ต้น

ขนาดกลาง สูงได้ถึง 24 เมตร โคนต้นค่อนข้างเป็นร่อง มีพูพอนแน่น สูงได้ถึง 60 เซนติเมตร เปลือกสีน้ำตาลอมเทาอ่อนถึงน้ำตาลเข้ม แตกเป็นแผ่นตื้นหรือเกล็ด เปราะ เปลือกชั้นกลางสีส้มเข้ม เปลือกในสีเหลืองอ่อนถึงส้ม หรือสีออกน้ำตาลมีขีดสีส้มเข้มหรือสีออกแดง มีเส้นใย ไม่มียางขาว ใบ ยาว 18-50(65) เซนติเมตร ใบประกอบขนนกปลายเดี่ยว ใบย่อย 3-5 คู่ออกสลับหรือกึ่งตรงข้ามรูปขอบขนานแกมรูปไข่ ปลายแหลมหรือเรียวแหลม โคนแคบถึงเบี้ยว เนื้อคล้ายหนังสีเขียวเข้มด้านบน เกลี้ยงหรือมีขนบนเส้นใบหลักด้านล่าง เส้นใบ 7-13 คู่ ก้านใบย่อยยาวประมาณ 5 เซนติเมตร แกนกลางใบสิ้นสุดด้วยข้อใบเล็กคล้ายข้อเชิงลด (หรือมีรอยแผลเป็นที่ข้อนั้น) ออกตรงข้ามกับใบปลายยอด ก้านช่อใบยาว 15-22 เซนติเมตร แขนด้านบน เมื่ออ่อนมีขนกึ่งมีตายอด เป็นข้อเชิงลด มีขน ดอกสีครีมถึงเหลืองอ่อนหรือสีออกชมพู กลิ่นหอม เป็นข้อเชิงลด แตกกิ่งน้อย ยาว 5-25 เซนติเมตร ที่ซอกใบหรือตามกิ่งได้แผลใบ แกนกลางช่อมีขนกลีบเลี้ยง(รวมกลีบเลี้ยงเทียม) ยาวประมาณ 4 มิลลิเมตร รูปถ้วย จักซี่ฟัน 4(5) ซึ่งมีขนละเอียดด้านนอก กลีบดอก 4(5) กลีบ กว้าง 2-2.5 มิลลิเมตร ยาว 5-7 มิลลิเมตร รูปขอบขนานแกมรี ไม่ซ้อนกัน(หรือเฉพาะที่ปลาย) มีขน หลอดเกสรเพศผู้จักเป็นซี่ฟันไม่เท่ากัน 8 ซี่ มีขนด้านนอก อับเรณู 8(10) อัน ติดภายในหลอด ไม่โผล่พ้นดอกหรือโผล่เล็กน้อย ฐานดอกขนาดประมาณ 1-1.5 มิลลิเมตร สันกว้างไข่ ขอบเป็นซี่ฟันไม่เท่ากัน 8-12 ซี่ เกลี้ยง รังไข่มี (2)3 ช่อง มีขน ผล กว้างประมาณ 4 เซนติเมตร ยาว ประมาณ 5 เซนติเมตร กลมหรือคล้ายผลมะเดื่อ โค้งไปด้านหลัง หนามัน มียางขาว สุกสีส้มชมพูถึงสีแดงส้ม แก่แตก 2-3 ส่วน มีได้ถึง 6 เมล็ด กว้างประมาณ 1.5 เซนติเมตร ยาวประมาณ 2.5 เซนติเมตร สีน้ำตาลเข้มหรือดำมัน มีเนื้อสีแดงอมส้มหุ้มบางส่วน พบตามป่าดิบที่ต่ำที่ค่อนข้างสมบูรณ์ ป่าดิบเขาสูงได้ถึง 900 เมตร บนเขาหินปูน

ข้อมูลอ้างอิง : โสมอน การ์ดเนอร์, พินดา สิทธิสุนทร กองกานดา ชยามฤต ไม้ป่าภาคใต้ - พิมพ์ครั้งที่ 1-กรุงเทพฯ:โครงการจัดพิมพ์คปท. 2559, 792 หน้า
ภาพประกอบ : <http://tropical.ferns.info/image.php?id=Aphanamixis+polystachya>

ศูนย์วิจัยและพัฒนานวัตกรรมอุทยานแห่งชาติ จังหวัดสุราษฎร์ธานี

National Park Research and Innovation Development Center (Suratthani Province)

ค่างเต็น

Canthium glabrum Blume

RUBIACEAE

ไม้พุ่ม สูงได้ถึง 18 เมตร และเส้นผ่านศูนย์กลาง 27 เซนติเมตร ทุใบรูปสามเหลี่ยมแหลม ยาว 3 มิลลิเมตร ใบเดี่ยว ออกตรงข้ามแบบขนนก เกือบทั้งใบบางครั้งมีขนสั้นๆ ดอก เส้นผ่านศูนย์กลาง 6 มิลลิเมตร สีขาวอมเหลืองหรือม่วง หลอดกลีบดอกสั้น ช่อแยกแขนงเล็กออกตามง่ามกิ่ง ผลสีเขียวอมขาวหรือเหลืองถึงแดง ยาว 27 มิลลิเมตร ผลเมล็ดเดี่ยวแข็ง พบบ่อยครั้งที่เปื้อน 2-3 พู พบในป่าเต็งรังที่ไม่ถูกรบกวนและป่าดิบเขา สูงถึง 1,700 เมตร

ข้อมูลอ้างอิง : http://www.asianplantnet.net/Rubiaceae/Canthium_glabrum.htm

ภาพประกอบ : ศูนย์วิจัยและพัฒนาอนุรักษ์อุทยานแห่งชาติ จังหวัดสุราษฎร์ธานี

ศูนย์วิจัยและพัฒนาอนุรักษ์อุทยานแห่งชาติ จังหวัดสุราษฎร์ธานี
National Park Research and Innovation Development Center (Suratthani Province)

ค่างเต็นดอกม่วง

Derris microphylla (Miq.) B. D. Jacks.

FABACEAE

ไม้ต้น

ไม้ผลัดใบ สูงได้ถึง 15 เมตร เรือนยอดทรงคล้ายร่ม และชูกิ่งสูงชัน ปลายกิ่งไปสุดที่ใบ แขนงขนาดเล็กยกล้วนทุกส่วนมีกลิ่นเหม็นเมื่อทำให้แตก เปลือกสีเทาอ่อนถึงออกสีน้ำตาล เรียบหรือแตกเป็นร่องเล็กๆ ใบยาว 12-22 เซนติเมตร ใบประกอบแบบขนนกยดเดี่ยว มีใบย่อย 9-20 คู่ ออกตรงข้าม กว้าง 0.5-1.2 เซนติเมตร ยาว 1.5-4 เซนติเมตร รูปขอบขนานแคบ ปลายกลมหรือมีแฉ่งเล็กๆ โคนหูกหรือกลม ยอดอ่อนมีขนคล้ายไหมสีน้ำตาลทอง ใบแก่สีเขียวขนด้านบน สีเทา มีขนด้านล่าง มีขนกระจายอย่างน้อยด้านล่าง เส้นใบ 6-8 คู่ ค่อนข้างตรง แขน เห็นชัดด้านบน ก้านใบย่อย ยาว 1-3 มิลลิเมตร มีใบย่อยเล็กยาวประมาณ 1 มิลลิเมตร ก้านใบยาว 1.2-1.6 เซนติเมตร มีขนเส้นไหม หูใบยาว 5-6 มิลลิเมตร รูปใบหอกแกมรูปแถบ ร่วงเร็ว ดอกยาวประมาณ 0.8 เซนติเมตร สีม่วงแดงหรือม่วง กลิ่นหอม ออกเป็นช่อเชิงลดตั้ง ยาว 5-15 เซนติเมตร ตามซอกใบบน ดอกออกเป็นกลุ่มๆ ละ 4-8 ดอก บนกิ่งข้างเล็กเรียว ยาว 0.5-1 เซนติเมตร ก้านดอกยาวประมาณ 1 มิลลิเมตร กลีบเลี้ยงยาวประมาณ 3 มิลลิเมตร รูปประฆัง ปลายจักเป็นซี่ฟันรูปสามเหลี่ยม 5 ซี่ ยาว 1 มิลลิเมตร มีขนแน่นสีน้ำตาลด้านนอก กลีบดอกกว้าง 7 มิลลิเมตร ยาวประมาณ 9 มิลลิเมตร ค่อนข้างกลม โคนพับ คล้ายติ่งหู 2 อัน กลีบปีกข้างเชื่อมกับกลีบคู่ล่างบางส่วน เกสรเพศผู้มี 10 อัน เชื่อมติดกันเป็นแผ่นเดียว มี 1 อัน แยกตรงปลายและส่วนล่าง แต่ตรงกลางเชื่อมติดกับเกสรเพศผู้อื่นอื่น รังไข่มีขนเส้นไหม ก้านยาว 1-1.5 มิลลิเมตร ผล กว้าง 1.2-1.7 เซนติเมตร ยาว 3-7 เซนติเมตร รูปขอบขนานแคบหรือ คล้ายแถบหนึ่ง ปีกยาว 3-4 มิลลิเมตร ด้านเดียว แขน ค่อนข้างพองตรงส่วนที่เป็นเมล็ด เกลี้ยงหรือขนบาง แก่ไม่แตก มี 1-3 เมล็ด กว้าง 4 มิลลิเมตร ยาวประมาณ 8 มิลลิเมตร รูปไต สีน้ำตาลมัน พบในป่าที่ถูกทำลาย

ข้อมูลอ้างอิง: ไซมอน การ์ดเนอร์, ฟินดา ลีธวินทร, ก้องกานดา ชยามฤต, ไม้ป่าภาคใต้ - พิมพ์ครั้งที่ 1-กรุงเทพฯ:โครงการจัดพิมพ์คปพ. 2559, 792 หน้า

ภาพประกอบ : <http://www.chm.frim.gov.my/Gallery/Search.aspx?t=Flora&page=262&keyword=Derris%20microphylla>

ศูนย์วิจัยและพัฒนานวัตกรรมอุทยานแห่งชาติ จังหวัดสุราษฎร์ธานี
National Park Research and Innovation Development Center (Suratthani Province)

